

Digikysely OHA-verkostoille – tuloksia

Melanie Lotz, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus oy

Yleistä kyselystä 1/2

- CSC toteutti kyselyn vuoden vaihteessa 2024-2025 OHA-verkostojen pyynnöstä.
- Kyselyssä kartoitettiin sitä, millaisena opiskelun ja opetuksen tuen yhteisten palvelujen digitalisaatiokehitys näyttäytyy korkeakoulun opintohallinnon päällikön tai johtajan näkökulmasta.
- Kyselyssä oli kolme osa-aluetta
 - Kokonaiskuva ja päätöksenteko
 - Vaikutusten arviointi ja riippuvuuksien huomioiminen
 - Osallistuminen ja vaikuttaminen
- Kyselyssä mukana olleet palvelut
 - Virta-opintotietopalvelu
 - OILI (lukukausi-ilmoittautumispalvelu)
 - EXAM (sähköinen tenttipalvelu)
 - Ristiinopiskelupalvelu
 - Peppi ja Sisu
 - Opin.fi/Digivisio
 - Opintopolku (opiskelijavalintarekisteri)
 - Vipunen-portaali (opetushallinnon tilastopalvelu, julkinen)
 - Extra-Vipunen
 - ARVO – opetushallinnon vaikuttavuustietopalvelu

Yleistä kyselystä 2/2

- Yhteensä 27 vastausta.
- Kyselyn tulokset on esitelty helmi-maaliskuussa 2025 molemmille OHA-verkostoille.
- Tuloksia on tarkoitus hyödyntää mm. OHA-verkostojen yhteisen uuden digiryhmän tehtävien määrittelyssä sekä CSC:n ja OHA-verkostojen yhteistyössä liittyen opiskelun ja opetuksen yhteisten palvelujen digikehitykseen ja siihen vaikuttamiseen
- Tulosten tulkinnan osalta huomioitavaa
 - Eri palvelujen keskinäinen vertailtavuus
 - Joidenkin palvelujen ohjaus tapahtuu korkeakoulujen toimesta tai korkeakouluilla on edustus ohjausrakenteissa. Joidenkin palvelujen osalta korkeakouluilla ei ole edustusta ohjausrakenteissa.
 - Eri palvelujen omistajuus ja vastuut korkeakoulujen sisällä on organisoitu eri tavoin, mikä näkyy siinä, miten tuttu jokin palvelu on OHA-verkoston jäsenelle. Esimerkkinä EXAM-palvelu, johon liittyvät vastuut voivat korkeakoulussa olla muualla kuin OHA-verkoston jäsenen vastuualueella.
 - Peppi ja Sisu
 - Kyselyn ohjeistus ei ollut riittävän selkeää, joten Peppi- ja Sisu-vastaukset sisältävät korkeakoulujen vastaukset liittyen sekä omaan että toiseen järjestelmään, minkä vuoksi vastausten hyödynnettävyys ei ole paras mahdollinen.

Tuloksia - osat I ja II

• OSA I Kokonaiskuva ja päätöksenteko

- Omassa korkeakoulussa käytössä olevien opetuksen ja opiskelun tuen yhteisten palvelujen kokonaiskuva on vastaajille pääosin hyvin tai jokseenkin selkeä (85%).
- Sen sijaan 54 % vastaajista koki, että heillä ei ole selkeää kokonaiskuvaa opetuksen ja opiskelun tuen yhteisten palvelujen ja kehittämishakkeiden tavoitteista.
- Vähiten tunnettuja olivat EXAM-palvelun, ARVO-palvelun sekä molempien Vipunen-palvelujen
 - päätöksentekotahot,
 - oman korkeakoulun mahdollinen edustus päätöksentekoelimissä sekä se,
 - mistä päätöksentekoa koskevaa tietoa on saatavilla.

• OSA II Vaikutusten arviointi ja riippuvuuksien huomioiminen

- Eniten kehitettävää vaikutusten arvioinnissa korkeakouluille sekä niistä viestimisessä koettiin olevan korkeakoulujen Digivisio-hankkeessa sekä toisaalta Opetushallituksen ARVO- ja Vipunen-palveluissa.
- Riippuvuuksien huomioimisessa päätöksenteossa koettiin olevan merkittävästi parantamisen varaa lähes kaikissa palveluissa (36-60%), erityisesti kuitenkin Digivisiossa (83%).
 - (Jokseenkin tai täysin eri mieltä väitteestä, että riippuvuudet huomioidaan riittäväällä tasolla.)

Nostoja avoimista vastauksista 1

- Nostoja avoimista vastauksista liittyen vaikutusten arviointiin ja riippuvuuksien huomioimiseen
 - Huoli järjestelmäintegraatioiden tuottamasta lisätyöstä korkeakouluille.
 - Kaivattiin selkeää kokonaisarkkitehtuurikuvaa, jotta voi paremmin arvioida vaikutuksia, työ etenee liian siilomaisesti ja tieto on pirstaleista.
 - Yksittäiset palvelut
 - VIRTIA-opintietopalvelun korvaaminen ja data-allas sekä näiden suhde kaipaavat selkeämpää viestintää.
 - Opin.fi:n ja Opintopolun kehittämistä tulisi tehdä toisen palvelun kehitystyö huomioiden.
 - Master-järjestelmiä kehitettäessä tulisi huomioida paremmin myös niihin liittyvät/alisteiset järjestelmät.

OSA III Osallistuminen ja vaikuttaminen

- Korkeakoulujen opintohallinnon prosessien ja niiden omistajuuden huomioimisessa eniten kehitettävää koettiin olevan Digivisio-hankkeessa ja toisaalta Opintopolku, ARVO- ja Vipunen-palveluissa.
- Vastaajien mielestä korkeakoulujen lakisääteisten tehtävien vaatimukset huomioidaan (ei-lakisääteisissä palveluista) hyvin OILI-, EXAM-, ja RIPA-palveluissa, Digivision osalta koettiin olevan kehitettävää.
- Päätöksenteon valmisteluun, päätöksentekoon ja kehittämiseen osallistuminen ja vaikuttaminen koettiin erityisen haasteelliseksi ARVO- ja Vipunen-palveluissa sekä Digivisiossa.
- Yli puolet vastaajista koki, että heillä on pääsääntöisesti riittävästi tietoa omalla vastuulla olevien, yhteisiin digipalveluihin/-hankkeisiin liittyvien, prosessien ja liitännäispalvelujen organisointiin omassa korkeakoulussa.
 - Digivision osalta kuitenkin 52% vastaajista koki, että tietoa ei ole riittävästi.

Nostoja avoimista vastauksista 2

- Osallistumista ja vaikuttamista palvelujen digikehittämiseen parhaiten tukevat tällä hetkellä
 - Valtakunnalliset yhteistyöryhmät tai vastaavat, kuten Virta-yhteyshenkilöt, KOOTuki, Synergia, OPTIETOR, Digivision yleiskokous, AMK-OHA, OHA-forum, Digihuone, Opintopolkuaamu.
 - Konsortioiden ja palveluiden ohjausryhmät, kollegaverkostot.
 - Korkeakoulujen sisäiset työryhmät, Pepin teemaryhmät.
 - Eduuni-wiki ja eri Teams-alueet.
 - Dokumentaatio ja vapaa pääsy ryhmien tietoihin.
 - Sähköpostilistat/tiedottaminen sähköpostitse ja webinaarit (tieto pitäisi löytyä myös kirjallisesti).
 - Oman organisaation verkostot.

Nostoja avoimista vastauksista 4

- Esteitä
 - **Ajan ja resurssien puute** suhteessa kokonaisuuden valtavaan kokoon ja palvelujen määrään.
 - Jotta voi vaikuttaa, pitää ymmärtää -> ei aikaa perehtyä -> vaikutusmahdollisuudet pienet
 - Päätöksenteon ja valmistelun rakenteet
 - Epäselvät ja ristiriitaiset tavoitteet.
 - Epäselvät vastuut kokonaisuuden kehittämisestä ja koordinaatiosta.
 - Useita erilaisia organisoitumismuotoja.
 - Epäselvyyttä prosessissa, jolla edustajat valitaan päätöksentekoeleimiin.
 - Päätöksenteko on liian ylätasolla, näennäisjulkista.
 - Ongelmallinen kehittämistapa
 - Palveluiden kehittäminen on liian järjestelmälähtöistä.
 - Jokaista palvelua kehitetään erikseen.
 - Paljon ryhmiä, rajattu osallistujamäärä.
 - Järjestelmien lisäksi korkeakoulujen prosessit ja valitut toimintatavat vaikuttavat kokonaisuuteen.
 - Tietolähteet ovat hajallaan.
 - Haasteellisiksi osallistua nostettiin erityisesti OKM/OPH:n palvelut, Digivisio ja Peppi.

Minkä tahojen ja millainen tuki auttaisi OHA-verkostoja ottamaan lisää omistajuutta?

- Korkeakoulujen johto (rehtorit, vararehtorit)
- CSC
- Digivision hanketoimisto
- OHA:n alatyöryhmät
- OHA-verkostojen osaamisen ja omistajuuden parempi tunnistaminen korkeakoulusektorilla
- Koulutus ja työpajat, asioiden pilotointi
- Tiiviimpi opintohallinto-IT-yhteistyö
- Tiiviimpi yhteistyö CSC:n, OPH:n, Fucion, Aapan, Arenen ja UNIFI:n kanssa sekä IT-päällikkö- ja OHA-verkostojen välillä
- OHA-verkostoilla pitää olla käytettävissä tarvittavat ja ajankohtaiset tiedot
- Töiden jakaminen korkeakoulujen sisällä eri yksiköiden osaaminen huomioiden
- OPI-viitearkkitehtuurin ja OKSA-sanaston toivotaan toimivan keskeisessä roolissa

Millä tavoin OHA-verkoston osallistaminen tulisi organisoida?

- OHA-verkoston 5+5 digiryhmä sekä workshopit
- OHA-verkoston osallistuminen erilaisiin ohjausryhmiin
- IT-päivien/Opintoasiainpäivien yhteyteen oma päivä opintohallinnon digitalisaatioasioihin
- OHA-verkoston yhteisiä säännöllisiä tapaamisia, tiivis vuoropuhelu, asioihin palaaminen
- CSC:n ja OHA-verkoston yhteistyön tiivistäminen
- Ei yksittäisiä palautekyselyitä palveluista vaan yhteinen katsaus
- Yksi organisaatio, joka koordinoi digipalveluiden kehittämistä kokonaisuutena korkeakouluja kuunnellen
- Korkeakoulukohtainen koordinaattori/yhteyshenkilöpari?
 - viestisivät omassa organisaatiossaan asioista keskitetysti ja selkokielellä, esim. milloin edellytetään toimia ja vaikuttamista, milloin käyttöönottoa yms.

facebook.com/CSCfi

twitter.com/CSCfi

linkedin.com/company/csc--it-center-for-science

github.com/CSCfi